

LETONICKÝ *zpravodaj*

Červenec 2022

SLOVO STAROSTY OBCE

Vážení spoluobčané, vážení čtenáři,

Jaro se přehouplo v léto a užíváme si teplého počasí. Trochu nás a obzvláště zemědělce zlobí nedostatek vláhy, které je v posledních letech po mírných zimách bez sněhu trvalý nedostatek.

Sotva jsme se dostali z covidové krize a s tím spojených potíží, vyvstal další světový problém – ruská invaze na Ukrajinu.

Obě tyto skutečnosti nepříjemně ovlivnily život v naší republice a potažmo i v obci svým ekonomickým a společenským dopadem. Po odložení respirátorů se vrátila možnost kulturního života, byla uspořádána Ostatková zábava, v mysliveckém areálu jsme se setkali na zabijačce, po dvou letech jsme opět slavili Antonínské hody. Snad se budeme moci vrátit k tradicím a návrat covidové vlny nebo dalších nepříjemných skutečností nám to nezhatí.

~~Z plánovaných stavebních~~ akcí se podařilo realizovat Rozšíření sběrného místa a parkovacích ploch v ulici Družstevní, renovovat taneční parket v mysliveckém areálu, v ulici U Hřiště je nově zadlážděno parkovací stání a položen živičný povrch vozovky včetně zřízení zpomalovacích pásů. Zbývá dokončení dopravního značení. V ulici Horany byl rovněž položen podkladní živičný koberec a zadlážděna část chodníků. Prováděcí firma zde bude pokračovat zřizováním přípojek vody, popř. plynu a po tomto bude dokončeno dláždění.

Není potěšitelné, že původní záměr opravit komunikaci, chodník a kanalizaci na ulici Větrák nebude v tomto roce uskutečněn. V současné době je ukončeno výběrové řízení na realizaci opravy vestavby odsazovací nádrže ČOV, vybudování zpevněné parkovací plochy u sportovního areálu TJ a na zkvalitnění stávající panelové cesty u retenční nádrže v lokalitě “U Krbu“. Dále se pokračovalo v projekční přípravě rekonstrukce 4-řadového kravína na zázemí “technických služeb“, k budování cyklostezky směrem na Němčany bylo vydáno stavební povolení. O totéž je požádáno na přístavbu zázemí Obecního domu. S žádostí o dotaci na budování workoutového hřiště vedle areálu koupaliště jsme zatím bohužel neuspěli, jsme zařazeni do kategorie náhradníků. Pokračoval výkup soukromých pozemků pod komunikacemi obce a v bývalém zemědělském areálu, bylo dokončeno “narovnání“ vlastnických vztahů pozemků mezi obcí a Jihomoravským krajem (SÚS). Po létech byl pozemek pod budovou zahrádkářů převeden do majetku obce.

Osobně mě mrzí, že slibovaná oprava silnice III. třídy protínající obec je ze strany SÚS Jmk i přes urgency stále odkládána.

Samozřejmostí bylo řešení dalších problémů, které ke každodennímu chodu obce patří. O těchto jste informováni zveřejňováním na úřední desce, popř. SMS a emailovými zprávami.

Závěrem děkuji paní místostarostce, která se po dobu mého pobytu v nemocničním léčení úspěšně zhostila řízení obce.

Děkuji všem, kdo se podílí na chodu obce, přičiňují se o pořádek a starají se o okolí svých domů.

Všem přeji pohodové prožití léta a hezkou odpočinkovou dovolenou.

Ing. Jiří Skokan, starosta obce

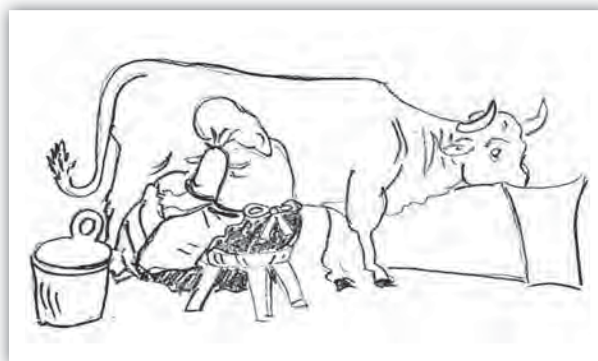

Cílem tohoto historického ohlédnutí do první poloviny minulého století je přiblížit dětem tehdejší život na vesnici a řemesla z doby, kterou si pamatují už jen jejich pradědové a prababičky.

Úrodná půda poskytovala možnost obživy převážné části obyvatel venkova. Řemeslná výroba doplňovala jeho soběstačnost a umožňovala další výdělky. Zemědělství, řemesla, kroje i tradice se nám mnohde dochovaly a můžeme se po jejich stopách vydat i dnes.

Počátkem 20. století už život na moravské dědině ovlivňovalo městské prostředí a rozvoj průmyslové výroby. Řemeslníci měli možnost prodávat své výrobky ve městech, řada lidí z vesnic dojížděla za prací do továren. Přesto zůstává zemědělská výroba základem obživy a od toho se odvíjel život na vesnici. Některé dny se podobaly jako vejce vejci těm jiným v řádku týdne, jiné vybočovaly z řady svou mimořádností svátků nebo pracemi, které vyžadovaly větší úsilí. Pravidelnou činností na každém hospodářství byla každodenní péče o dobytek a drůbež. A tak krmení, dojení a uklízení chlévů patřilo k denním pracím. Jiný rytmus dostával den v době sklizní. Senoseč, žně, sběr brambor a řepy, to byly práce, na které se soustředili všichni lidé z hospodářství společně a na těch větších si hospodář pomocné síly ještě najímal.

V zimě v době, kdy příroda odpočívala, mohli se lidé více věnovat domácím pracím, přípravě náradí, opravám povozů, budov, bohatšímu vaření, atd. Život na vesnici měl pravidelný řád daný ročním obdobím. Ta ovlivňovala činnost lidí daleko víc než ve městech, protože život na venkově byl více spjatý s přírodou. Hlavním zdrojem obživy byla půda. Tradičně je venkov více soběstačný než město. Zemědělec byl i trochu řemeslníkem, a naopak řemeslník byl i zemědělcem, protože na vsi se musel člověk živit celý rok a nemohl spoléhat jen na jeden druh obživy. Proto nebylo například výjimkou, že rezník vlastnil kus pole.

Měl tak základní potraviny na obživu a krmivo pro dobytek a v zimě chodil po vesnici na domácí zabíjačky.

Na vesnici byly dobré sousedské vztahy a lidé si hodně vzájemně pomáhali. Život na vesnici ovlivňovalo počasí a pranostiky pomáhaly lidem orientovat se lépe v ročním období.

Jaro

„*Na svatého Řehoře líný sedlák, který neoře*“, praví pranostika. Jarní polní práce byly po dlouhé zimní pauze vítanou změnou, ale také znamenaly hodně práce a starostí. Aby však sedlák mohl vyjet do polí, musel si připravit všechno železné náčiní k orbě a úpravě půdy, po stroje pro koně do zápřahu. Hlavními jarními pracemi na poli jsou urovnání vrchní vrstvy půdy, rozmělnění a rozdrobení hrud a její osetí. S jarem přicházel čas, kdy někteří řemeslníci odcházeli za prací mimo své domovy. Byli to hlavně zedníci, tesaři, klempíři, pokrývači. Ženy a děti, které zůstávaly doma, se pak staraly o chalupu a polnosti.

Léto

„*Svatá Markyta, hodila srp do žita*“, říká nám jiné přísloví z poloviny července a napovídá, že v létě jsou žně, kdy se uzrálé obiloviny musí pokosit a vymlátit. Hospodář musí uskladnit jak zrno, tak slámu, kterou se podestýlal dobytek. Hospodyně dávaly slámu také do slamníců na spaní. Režné lány dávaly zrno, ze kterého se mlela mouka na chleba, a byly první, které se sklízely. Po žních se konaly dožínky jako oslava ukončení úspěšné sklizně. Kromě obilí se sekla a sušila tráva na loukách, aby měl sedlák čím krmit dobytek během zimy. Sekla se a sušila dvakrát do roka, poprvé během června, když louky rozkvetly. Podruhé na začátku podzimu. Usušené trávě na podzim se říkalo otavy.

Podzim

Podzim začíná v září. V tomto období se sklízí úroda ze sadů i z polí. Mimo obilovin se pěstovala i řepa. Buď to byla řepa krmná, která se sklízela jako krmivo pro dobytek, nebo řepa cukrovka, ze které se vyráběl v cukrovarech cukr. Úroda každého příštího roku závisí na včasném a dobrém provedení podzimních prací: podmítka, hnojení, orba, příprava polí a setba.

Zima

Zima přinášela zemědělcům období relativního klidu, protože půda odpočívala. Neodpočíval ale člověk, daleko víc se dostávají ke slovu řemesla a dovednosti, na které v období prací na polích a v zahradách nebyl čas, ale které

zvyšovaly samozásobitelnost venkovského člověka. V chalupách se provozovala různá řemeslná výroba, šití oděvů, vyřezávání náradí do domácností apod. U draní peří se scházely ženské a předávaly si zkušenosti a tím se udržovaly tradice na vesnicích.

V prosinci se konalo nejvíce zabíjaček, tedy porážek prasat. O tom, že se lidé těšili na nové jaro, svědčí i pranostika „*Na Nový rok o slepičí krok*“. To byla znamení, že se den začíná prodlužovat.

Práci na půdě, která byla převážně mužskou záležitostí, určovala roční období. Jednotlivé části dne určovaly práci především ženám. Z toho vyplývaly denní povinnosti i úkoly, které se střídaly během roku. Dá se říci, že téměř každá dobrá hospodyně byla i dobrá kuchařka. Zajištění jídla pro celou rodinu byl především její úkol. Než se rodina rozešla za prací, bylo třeba připravit snídani. Přípravu poledního jídla ovlivňovala roční období. Vařilo se především z toho, co v daném ročním období hospodářství nabízelo, ale také podle toho, jak byla hospodyně potřebná při práci na poli. Podle toho se upravoval i jídelníček. Letní jídla byla daleko méně náročná na přípravu, a naopak v zimě jim věnovala kuchařka více času i své dovednosti. Připravovala také večeři, u které se u jednoho stolu scházela celá rodina.

K ženským povinnostem patřila i starost o domácí zvířata a drůbež. Pravidelné krmení a dojení. Také pečovaly o zahradu, která poskytovala zeleninu a ovoce. Důležité bylo i domácí zpracování všech produktů. Ovoce se zavařovalo nebo sušilo, maso udilo nebo zavařovalo do sklenic. Z domácího mléka se vyrábělo máslo, sýry a tvarůžky. A z prodeje vajec, másla nebo na podzim vykrmených hus měla hospodyně peníze na věci, které bylo třeba koupit na jarmarcích od řemeslníků, kteří působili ve městech. Jako třeba látky, ze kterých si mnohdy doma samostatně šila prádlo, šaty, nebo kroj pro slavnostní příležitosti.

Do života vesnice a k pracím na poli i v domácnosti neoddělitelně patřily i děti. A jejich podíl na společné práci byl docela velký a také závisel na střídání ročního koloběhu. K dětským povinnostem patřilo zjara obstarání drůbeže – kuřata, káčata, housata – buď se pásala, nebo se musely mladé zelené rostlinky (pampeliška) pro ně nasbírat. Pasení dobytka (krávy, kozy, ovce) bylo dětskou prací spíše kluků a jinochů. Ani při žních děti nechyběly. Pomáhaly s drobnými pracemi, paběrkovaly klásky, které zůstaly na poli po svozu. Děvčata nosila dospělým na pole jídlo a vodu. K denním povinnostem každého dítěte na vesnici patřila i pomoc v domácnosti. Mytí nádobí, drobný úklid, pomoc při přípravě jídla.

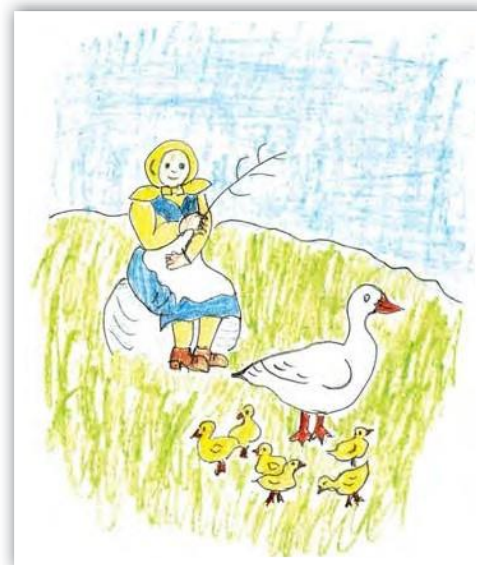
První polovina 20. století už přinášela spoustu průmyslové výroby a některá řemesla byla soustředěna spíše ve městech. Tam měl řemeslník lepší

odbyt svých výrobků nebo služeb. Například zámečník, malíř pokojů. Řemeslníci, jako je pekař, mlynář, řezník, stolař, kovář, sedlář, holič a mnozí jiní, přizpůsobovali svou práci i výrobky potřebám života na venkově.

Potřeby do domácností také zajišťovaly drobné dílny řemeslníků – metlaři, kartáčníci, mydláři, hrncíři, hodináři. Pro služby od těchto řemeslníků si lidé chodili přímo do dílen nebo si výrobky z těchto dílen kupovali na jarmarcích.

(O některých řemeslech spjatých s vesnicí se zmíním v příštím vydání LZ).

Stavba domů probíhala také trochu jinak, než ji známe z dnešních dnů. Stavělo se z hliněných cihel vepřovic (kotovic). Materiál byl dostupný, protože v obcích byly tzv. hliníky, kde se hlína těžila. Z ní se vyráběly cihly na stavbu domů. Omítky v domech se dělaly také z hlíny. Důležitým faktorem je, že materiály ke stavbě domu (sláma, dřevo, hlína a kámen) jsou brány přímo z okolní přírody, kam se vlastně poté, co doslouží, opět vrací. Je tedy zřejmé, že naši předkové se k životnímu prostředí chovali značně ohleduplněji. Pokrok techniky a vývoj technických vymožeností života v dnešní době ho staví do jiné roviny, než tomu bylo před 100 lety. Proto v této části učebnice najdete obrázky, které srovnávají některé skutečnosti z dnešní a dřívější doby.

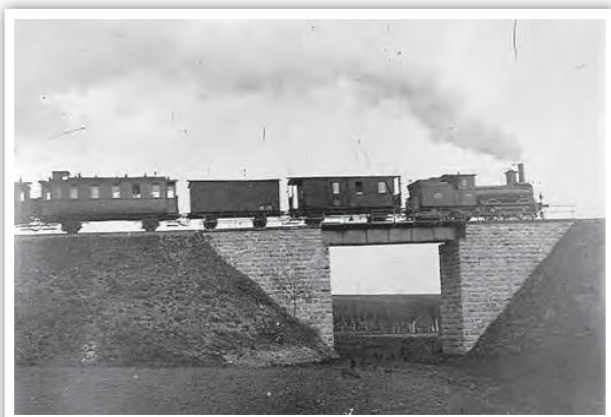
Třída z 50. let 20. století

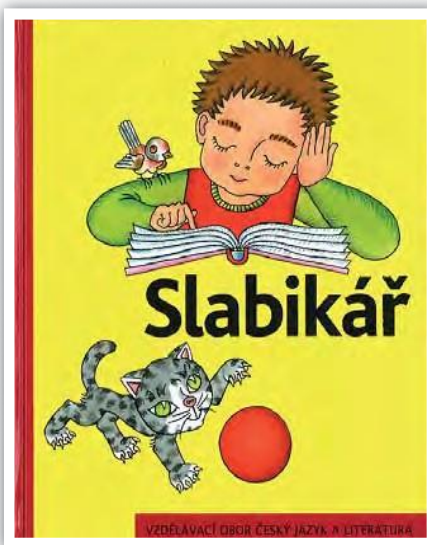
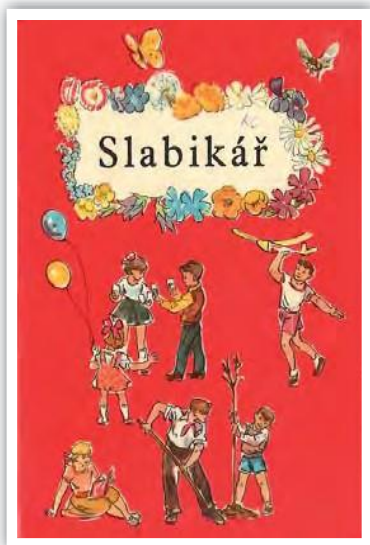
Třída, v jaké se učíte dnes

Vesnický obchod dříve a dnes

Parní vlak, 1932 a motorový vlak 2014

Slabikář z roku 1960 a 2010

Technický vývoj nejpoužívanějších přístrojů domácnosti

TELEVIZE

První televizní přenos byl československé veřejnosti pokusně předveden v roce 1948. Vysílání Československé televize bylo zahájeno 1. května 1953. Nejprve se vysílalo zkušebně několik hodin denně dva dny v týdnu (středa a sobota), od února 1954 již bylo vysílání pravidelné. Celotýdenní vysílání bylo zavedeno až v prosinci 1958.

Zajímavost:

Obrazovka 150 x 200 mm se často amatérsky nahrazovala obrazovkou větších rozměrů. Později se používala jako doplněk pro zvětšení obrazu tzv. "lupa" nebo hovorově "akvárium". Byla to zvětšovací čočka z plexiskla, naplněná destilovanou vodou, někdy doplněná trojbarevnou fólií.

*První československý televizní přijímač
TESLA 4001 A, výrobce Tesla
Strašnice, n.p., výrobní program v
letech 1954 – 57*

*Velmi rozšířeným televizním přijímačem
v domácnostech se stal od roku 1956
televizor Mánés*

Barevný televizor COLOR 110 z roku 1983

Televizor, jak jej známe dnes

RÁDIO

První pokusné vysílání se uskutečnilo 28. 10. 1919 v první výroční dne vzniku republiky. Vysílalo se z vojenské vysílací stanice v Praze z Petřínské rozhledny. Regulérně začalo vysílání 18.5.1923 z vojenského stanu v Praze – Kbelích, vysílalo se hodinu denně. Československo bylo po Velké Británii druhou zemí v Evropě s pravidelným vysíláním.

V roce 1924 bylo poprvé použito slovo “rozhlas“ na místo “radiofonie“. Od roku 1926 byl vysílán časový signál a pravidelné zprávy. Po zavedení rozhlasového vysílání vzrůstal počet příznivců rozhlasu velmi pomalu.

Důvodem byl poměrně vysoký koncesionářský poplatek a podstatnou překážkou také bylo, že zájemci o přijímač byli odkázáni pouze na dovoz velmi drahých přístrojů ze zahraničí.

Zajímavost:

V počátcích rozvoje rozhlasu sehrála významnou roli tzv. krystalka. Je to přístroj pro příjem středních rádiových vln, pracuje bez elektrické energie. Je používána už více než 100 let. Pro poslech rozhlasových vln z krystalky jsou nutná sluchátka. Často byla vkládána do talíře, aby byl zajištěn poslech pro více osob.

Výroba krystalky byla jedním ze základů dovedností radioamatérů a v mládí ji sestrojil snad každý muž.

*Předválečný přijímač
TELEFUNKEN
z roku 1933*

*Rozšířené a oblíbené rádio z let
1951/52 Tesla 306U TALISAMAN*

*Kabelkový rozhlasový přijímač
TESLA 2800B T 58
(výroba 1958- 60)*

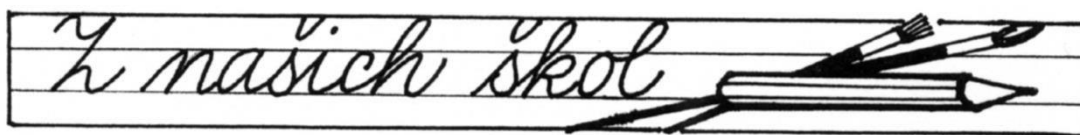

Rádio, jak je známe dnes

Je skutečností, že dnešní děti nemají tušení, jak rozhlasové a televizní vysílání začínalo. Není to tak dávno, kdy existoval pouze jeden televizní program. A že tatínči nejednou museli vylézt na střechu a otáčet anténou tak dlouho, dokud nenašli polohu, ve které byl nejlepší obraz. Nezažily ani období, kdy televize vysílala pouze černobíle, že gramofonová deska není velké cedéčko a že televize nebyla na dálkové ovládání.

(Oba články byly zpracovány s využitím publikace Řemesla a den na dědině – autoři Bc. Korvasová, Žurovská, Mgr. Hrdoušek, Ing. Skokan)

Autor fotografií a textu Jiří Skokan

Naše škola žije!

A máme opět konec školního roku! „Před chvílí“ jsme ještě nosili zimní bundy, čepice a šály, které jsme vyměnili za kratšasy, sukně, trička a kšiltovky. Je tu léto a prááázdniny! Druhé pololetí školního roku 2021/2022 jsme si opravdu užili. Dva roky, které byly plné přísných pravidel a zákazů jsou (doufejme) definitivně pryč. Snažili jsme si vše vynahradit. Cestovali jsme, poznávali nové kraje i kamarády, zpívali jsme v kostele sv. Mikuláše koledy. Čtvrtáci měli možnost také lyžovat společně s žáky ze ZŠ 711 na zimním zážitkovém pobytu. Žáci se zúčastnili několika výtvarných soutěží a jsme hrdí, že můžeme pográtulovat Elišce Lokajové a Adéle Krontorádové za jejich krásná umístění.

Aprílového 1. dubna 2022 si žáci mohli vyzkoušet roli učitele. Mnozí si uvědomili, že učit není tak jednoduché, jak se na první pohled může zdát. V květnu jsme po dlouhé době prožili týden plných sportovních a zážitkových aktivit na Škole v přírodě v Nesměři na Vysočině. Říká se, že bez práce nejsou koláče. Na jaře jsme zrealizovali brigádu na školní zahradě za pomoci rodičů našich žáků. A také vytvořili bylinkovou zahrádku. Zorganizovali jsme sběr

starého papíru. Odměnou nám bylo opékání špekáčků na školní zahradě. Naše škola zkrátka ŽIJE! Každý den se něco děje.

Žáci mají možnost se věnovat zájmové činnosti v různých kroužcích i v odpoledním čase. Objevovat vlastnosti látek při zkoušení různých pokusů měly možnost děti v kroužku Veselá věda. Těch různých „slizů, kříd“, apod. vyrobily opravdu hodně. Ve středu se naše dílna, tzv. nezastaví, protože se zde střídá tvořivý kroužek Medvídci – pro mladší žáky a keramika Šikulky pro ty trochu starší. Dílna by mohla povídat. Ne na darmo se zpívá „*Dělání, dělání všechny smutky zahání*“. V dramatickém kroužku děti mohly popustit uzdu své fantazii. Představení v Obecním domě ukázalo, že talentů se u nás najde mnoho. Mladí zdravotníci a paní zdravotnice nezklamali v prezentaci naší školy a na soutěži ve Vyškově získali krásné 2. místo.

Touto cestou děkujeme všem vedoucím zájmových kroužků a také organizacím, které se školou spolupracují za jejich čas, trpělivost a vstřícný přístup.

O všech akcích (a bylo jich opravdu hodně) se můžete dočíst na našich školních webových stránkách a podívat se také na fotogalerii, která je rovněž na školním webu.

Neustále modernizujeme výuku, ke které přispělo pořízení nové interaktivní tabule. Vnitřní interiér se oživil novými židlemi a lavicemi ve třídách a školní jídelna rovněž září barevnými židlemi. Prožili jsme bohatý školní rok a žáci si zaslouží pohodové prázdniny.

Kolektiv zaměstnanců ZŠ Letonice

Další školní rok v MŠ je opět za námi

Druhé pololetí školního roku je za námi, a tak nám dovoluňte zavzpomínat, co jsme v něm v mateřské škole prožili. Do školky za námi přijela divadélka s pohádkami a pobavil nás kouzelník svými kouzly. **V únoru** se to u nás hemžilo spoustou zvířátek, princezen a jiných překrásných masek, které dětem připravili rodiče. **V březnu** naši předškoláci navštívili místní knihovnu, kde je paní knihovnice seznámila s některými knihami pro děti a poslechli si pohádku o pejskovi a kočičce „*Jak pekli dort*“. V tomto měsíci proběhlo také čtení rodičů dětem před odpoledním odpočinkem. Také nesmíme zapomenout na zápis dětí do 1. třídy ZŠ, kam od nás odchází 12 našich předškoláků. První týden **v květnu** si děti připravily pro maminky a babičky na oslavu Dne matek krátké vystoupení plné písní, básní, tanečků a nechyběl malý dárek pro maminku. Jejich vystoupení bylo odměněno velkým potleskem.

Pro letošní výlet jsme si zvolili návštěvu planetária v Brně. Zde děti zhlédly kreslenou pohádku „*Kouzelný útes*“ a poslechly si zajímavé povídání o planetách. V mateřské škole také proběhlo několik besed, například o bezpečnosti chodce v silničním provozu s Policií ČR, s hasiči, beseda o přírodě s panem Balážem, se včelařem panem Skokanem a se členkami ČČK.

Tečkou za letošním školním rokem bylo slavnostní rozloučení s předškoláky a následné pasování dětí do řad školáků. Tato událost byla milým setkáním rodičů a jejich dětí, které v mateřské škole prožily několik let.

Další školní rok je za námi a my bychom Vám chtěli touto cestou popřát hezkou dovolenou a po prázdninách opět na shledanou.

Kolektiv zaměstnanců MŠ

Z ČINNOSTI ORGANIZACÍ A ZÁJMOVÝCH SDRUŽENÍ

Sportovní zprávy TJ Letonice

Vážení spoluobčané a sportovní příznivci,

zdravím Vás opět po půl roce a chtěl bych Vás informovat o dění v naší tělovýchovné organizaci.

Máme aktivní 3 oddíly: stolní tenis, volejbal a fotbal. O činnosti volejbalu a stolního tenisu napíší jejich vedoucí a o fotbale a dalších aktivitách TJ Letonice si Vás dovolím obeznámit já.

Fotbal

Do jarní části soutěže vstoupila dvě mužstva fotbalistů. Bylo to mužstvo mladší přípravky vedené bratry Pavlem a Radkem Kohoutkovými a mužstvo dospělých, vedené Tomášem Rotreklem. **Mladší příprava** sehrála 8 zápasů, s fantastickou bilancí 6 výher a 2 remízy. V této kategorii se nehraje o umístění v tabulce ale jen pro radost ze hry, každopádně musíme naše mladé reprezentanty pochválit za výkony, které předvádějí. Je radost se na ně dívat. Následující sezonu už budou přípravkou starší a doufáme, že v podobných výkonech budou pokračovat.

„A“ mužstvo, hraje okresní přebor a umístilo se na sedmém místě. Nebýt několika zbytečných ztrát, hráli jsme až do konce o příčky nejvyšší. Soupeřům jsme nastříleli úctyhodných 86 branek, kdy nejlepším střelcem mužstva se stal Daniel Skokan, který soupeřům nasázel 31 branek a stal se třetím nejlepším střelcem soutěže. V útoku mu zdárně sekunduje nejčastěji Tomáš Krejčíř - 7 branek. Zálohu nám ze středu řídí duo Petr Matušík - 7 branek a Standa Kučera, které na krajích doplňují mladé pušky: Jakub Bárek - 6 branek, Radek Vodák - 12 branek a Tom Mihalík. Obranu řídí náš kapitán Vítek Chaloupka, před ním hraje zkušenost sama v podobě Kamila Marka. Na krajích nejčastěji tvrdí muziku Dušan Halouzka a David Mihalík, branku spolehlivě střeží Tomáš Rotrekl.

Příští sezonu bychom chtěli v podobných výkonech pokračovat a pokusit se vylepšit letošní sedmé místo.

Jednou z hlavních mimosportovních aktivit je pořádání Antonínských hodů. Po dvou letech nucené pauzy jsme se na ně letos připravovali obzvlášť důkladně. Počasí nám jako ostatně vždy vyšlo na jedničku. Návštěva obou večerních zábav byla více než výborná. Za Tělovýchovnou jednotu bych tímto chtěl poděkovat nejprve stárkům za skvělý výkon, dále vedení obce, bez které by to nešlo, všem sponzorům za krásné a hodnotné dary do tomboly. Dále myslivcům a hasičům, kteří se též podíleli na bezproblémovém průběhu hodů. A v neposlední řadě všem jednotlivcům, kteří se o organizaci hodů starali od samého začátku až do úplného konce. Moc si toho vážíme a děkujeme všem.

Rádi v naší organizaci přivítáme nové členy s novými nápady a podněty. Teď už mi snad zbývá jen popřát všem dětem i dospělým krásné prázdniny.

Michal Mihalík, předseda TJ Letonice

Volejbalový oddíl

Naše činnost je poslední dobou zaměřena hlavně na rekreační sport a to nejen na volejbal, ale též na nohejbal a tenis. Volejbal hrajeme smíšený pravidelně jednou týdně v tělocvičně ZŠ nebo na kurtech u koupaliště. Antukové kurty jsou též využívány tenisty a posední dobou pravidelně i nohejbalisty. Ve všech sportech je stále dost místa pro další zájemce, stačí přijít ve čtvrtek od 18 hodin na volejbal, nebo v sobotu od 17 na nohejbal. Tenisový kurt je k dispozici po domluvě kdykoli, k zapůjčení jsou i rakety a míčky. Veškeré informace na tel. čísle 603 387 295.

Poté, co nám odrostla mládežnická kategorie, chceme v novém školním roce opět začít od nejmladších adeptů. Nejtěžší bývá získat pro tuto kategorii schopné trenéry nebo alespoň asistenty, budeme rádi, pokud pomůže i někdo z rodičů.

Co se týče sportovního areálu, zasloužil by větší péči i částečnou rekonstrukci, brigádnicky lze zajistit jen nezbytnou údržbu. Doufejme, že se podaří prosadit obnova třeba i menšího koupaliště, k tomu nějaké další sportovní zařízení, třeba i brach volejbalové hřiště, stolní tenis apod. a celý areál se stane opět lákadlem nejen pro místní, nejen přes léto a hlavně pro všechny věkové kategorie.

Jan Ježorek

Stolní tenis

Druhá polovina sezóny se odvíjela, přes veškerou naši snahu, v náš neprospěch. Bohužel se nám nepodařilo udržet místo v okresní soutěži 2 a spadli jsme do o.s. 3. Na jaře jsme se zúčastnili čtyřdenního soustředění v Hluku. Tréninky byly náročné a daly nám řádně do těla. Vidět hrát naši extraligovou špičku Patrika Klose nebo Tamaru Tomanovou a zkusit si proti nim zahrát, byl opravdu nezapomenutelný zážitek. Domů jsme se vraceli s velkým nadšením a elánem, snad se nám získané zkušenosti podaří zúročit v dalších soutěžích. Proto neustáváme v trénincích a snažíme se stále zlepšovat.

Také jsme začali trénovat více mládež, ale i oni si po dvouleté odmlce odvykli aktivnímu pohybu, proto je stále těžší a těžší někoho nového získat.

Největším úspěchem byla nominace Davida Lokaje do Krajského poháru mládeže za náš okres, který se konal v Rájci a 3. místo Víta Lokaje v okresním přeboru starších žáků v Lulči. Děkujeme TJ a ZŠ Letonice za podporu a přejeme všem hezké prázdniny a hezkou dovolenou

*Stolní tenisté
v Letonicích hrají ve
stálém složení šesti
hráčů s věkovým
průměrem 31 let.*

*Okresní
přebor Luleč*

*Soustředění
v Hluku -
turnaj*

Ladislav Lokaj

Orel jednota Letonice, místo pro nejmenší

„To je tak - nejdřív budeš chodit do klubíku. Pak do školky a až pak do velké školy,“ vysvětluje starší brácha mladší sestřičce. Z vlastní zkušenosti vím, jak to přeci chodí...

Po vlnách nejrůznějších omezení a opatření se letos v březnu podařilo

obnovit činnost dětského klubíku pro nejmenší, který v Letonicích již dříve fungoval. Předškolkové děti tak mají opět možnost pravidelně navštěvovat místo, kde mohou navazovat první vztahy s malými kamarády podobného věku. Rády přichází pohrát si s hračkami, poslechnout si písničky, ochutnat kousek kamarádovi svačinky nebo si jen tak užít zábavu se svojí mámou a vyblbnout se i s ostatními maminkami a kamarády. Scházíme se každý čtvrtek v čase od 8.30 do 10.30 v 1. patře Orlovny, kde je tělocvična vybavena velkoplošnou žíněnkou, takže na své si zde přijdou i mladší děti, které se začínají teprve plazit a lézt. Vždy je to příjemně strávený čas a nejen děti se nemůžou dočkat dalšího setkání. Provoz klubíku bude pokračovat i přes letní prázdniny, kdy se budeme těšit i na starší sourozence a kamarády, kteří obvykle tráví dopoledne ve školských zařízeních. Přijďte si pohrát.

Aktuální informace můžete sledovat na FB stránkách – Baby klubík Letonice.

Eliška Kneslová, člen Jednoty Orel

Z činnosti místní skupiny ČČK Letonice

Chceme touto cestou poděkovat všem členkám ČČK v Letonicích i ostatním příznivcům naší organizace za pomoc, kterou nám poskytují při pořádání osvětových a kulturních akcí pořádaných pro potřebné v nouzi, pro děti a mládež i za spolupráci s ostatními neziskovými organizacemi. Co všechno se nám za

uplynulé období podařilo? Po dlouhé době plné různých omezení jsme mohli opět pracovat naplno. V lednu jsme se zapojili do pořádání Tříkrálové sbírky, která letos přinesla rekordní výtěžek na pomoc potřebným v nouzi. Uskutečnili jsme také přednášku s praktickou ukázkou pro děti v MŠ. Stává se z toho dobrá tradice, na kterou se všichni těší. 12. března 2022 jsme mohli konečně bez problémů a omezení svolat výroční členskou schůzi, na kterou jsme pozvali i zástupce Okresního oblastního spolku z Vyškova. Na tomto setkání jsme byli požádáni o materiální pomoc pro Ukrajinu. Sbírkou ošacení, ložního povlečení a také potřebných matrací jsme uskutečnili během několika dnů. Děkujeme všem

občanům, kteří se do této mimořádné akce zapojili. Díky nápadu nových, mladých členek proběhl v měsíci březnu – Měsíci knihy 1. knižní bazar s názvem Kniha nepatří do sběru. Měli jste možnost nabídnout své již přečtené knihy ostatním a také si vybrat za dobrovolný příspěvek knihu dle vlastního zájmu. Zbylé knihy byly nabídnuty do nemocnic a domovů pro seniory. Z výtěžku této akce byly zakoupeny knihy pro děti z MŠ a žáky ZŠ. Již tradiční Vítr šatníku i přes předcházející sbírky pro Ukrajinu přinesl pomoc pro Diakonii Broumov v podobě rovných padesáti pytlů obnošeného šatstva a jiných potřebných věcí. Mohli jsme se také zapojit do výzdoby Velikonočního stromu, který má v patronaci místní Svaz zahrádkářů v Letonicích. Spolupráce s touto organizací je na velmi dobré úrovni. S Dámským klubem pořádáme Slet čarodějnic, kdy se aktivně zapojujeme do přípravy. 16. dubna 2022 proběhlo po dvou letech bez jakéhokoli omezení okresní kolo soutěže Mladý zdravotník ve Vyškově. Z naší školy se tohoto klání účastnily dvě družstva. Jedno z nich skončilo po velkém boji na krásném druhém místě. Jako odměnu pro všechny členky i ostatní jsme uspořádali v měsíci květnu zájezd do Beskyd na Pustevny a skansenu v Rožnově pod Radhoštěm. 10. června 2022 jsme si užili spolu s dětmi z MŠ pěkné dopoledne zábavnou formou na stanovištích před budovou MŠ. Děti si zde mohly prakticky vyzkoušet obvažovou techniku, dozvěděly se, jak se mají chovat o prázdninách, aby bylo co nejméně

úrazů a také něco o bylinkách a o vybavení lékárničky. Na závěr jim byly předány sladkosti a krásné knihy zakoupené právě z výtěžku knižního bazaru. Děkujeme všem, kteří nám v naší činnosti pomáhají a podporují nás. Přejeme pohodové prázdniny bez úrazů, plné sluníčka a krásných zážitků.

Věra Moudrá, za místní skupinu ČČK Letonice

Letonický Sbor dobrovolných hasičů

Vážení spoluobčané,
dovolte mi vás seznámit s činností SDH Letonice za uplynulý půl rok 2022.

Nejprve jsme první sobotu v březnu 5. 3. 2022, uspořádali tradiční Ostatkovou zábavu. Troufám si tvrdit, že byla vydařená, ovšem čekali jsme větší účast. Doufáme, že nás v příštím roce podpoříte.

Jarní měsíce patří úklidu, a tak i SDH Letonice provedl na začátku dubna sběr železného šrotu. Konec dubna byl zakončen opět tradičním sletem čarodějnic, konaném na hřišti, kde jsme byli jako dozor u zapálené vatry.

Měsíc květen byl pestrý, v polovině měsíce proběhla po 2 letech okrsková soutěž okrsku Křižanovice. Konala se tentokrát v Hodějicích a zúčastnily se čtyři jednotky. Dne 16. 5. 2022 na žádost místostarostky pí. Míčové, jsme byli požádáni o odstranění lipových větví, jež přesahovaly nad vozovku a mohla být tak snížena viditelnost.

Sobotní odpoledne 28. května patřilo dětem, chtěli jsme jim v předstihu popřát k MDD (Mezinárodní den dětí), který připadá na 1. červen. Odpoledne bylo plné soutěží a zábavy. Děti si vyzkoušely jízdu na koloběžce, chytání rybiček, opičí dráhu, střelbu z luku, jízdu s kolečky po lávce, shoz plechovek z malých ručních stříkaček. Po splnění všech úkolů jim byla předána taška plná

dobrot. A navíc si mohli pochutnat na čerstvých palačinkách s domácí marmeládou nebo nuttelou, které jsme dětem s láskou a péčí připravili. Dovolte mi touto cestou ještě jednou moc poděkovat všem sponzorům, kteří nám pomohli tašky plné dobrot naplnit. Dále také děkuji za obětavou práci všem členům SDH Letonice, kteří se na této akci podíleli. A také děkuji i panu Novozámskému za zpestření odpoledne svými auty na dálkové ovládaní.

Bohužel jsme nemohli dětem připravit jako další z dárků i tolik oblíbenou pěnu, ale snad nám to děti odpustily, neboť počasí nebylo zrovna příznivé. Ale věřím, že si tolik oblíbenou pěnu vytvoříme na jiné společenské akci.

Ráda bych závěrem přidala ještě pár upozornění. S nadcházejícími letními vysokými teplotami nezapomínejte na pitný režim! Vyvarujte se přímého pobytu na slunci, konkrétně mezi 12-15 hodinou odpoledne a nezapomínejte na pokrývku hlavy. Může vám hrozit úpal, úžeh, přehřátí organismu nebo dehydratace. Také není povoleno vypalování suchých travnatých ploch, kde hrozí riziko požáru.

Závěrem vám za SDH Letonice přeji pohodové prázdninové léto, a co nejméně úrazů.

Ing. Monika Jelínková, jednatelka SDH Letonice

V obecní knihovně proběhlo od začátku roku několik akcí

V únoru se uskutečnila úspěšná cestopisná beseda Vojty a Aleny Balážových s názvem Stopem za polárním kruhem. Dozvěděli jsme se jaké radosti a strasti zažili cestovatelé, kteří se odvážili cestovat stopem až k polárnímu kruhu.

V březnu měli žáci 1. a 2. třídy možnost zhlédnou knižní divadélko spisovatelky Markéty Harasimové. Předškoláčci z MŠ se poprvé seznámili s naší knihovnou a hlavními hrdiny knihy „Povídání o pejskovi a kočičce“. Neohrožený dobrodruh Tomáš Vejmla k nám přijel se svou přednáškou o své bláznivé cestě z Bangkoku až domů na Moravu. Dopravní prostředek si vybral vskutku netradiční tuk-tuk starý 35 let. Bez jakýchkoliv zkušenosti se sám se vydal s vozem přes půl světa. O tom, že to jde, když se chce, jak vypadá rok na takové

dobrodružné cestě a mnoho barvitých historek, se dozvěděli jak žáci ze ZŠ Letonice, tak i návštěvníci přednášky.

V dubnu se uskutečnila *Noc s Andersenem*, která byla věnována kouzelníku Harry Potterovi. Začínající studenti doprovázeni Hagridem se z nádraží 9 ¾ dopravili do Školy čar a kouzel. Tam na ně netrpělivě čekali profesori. Moudrý klobouk zařadil studenty do čtyř kolejí. Aby se stali dobrými kouzelníky, museli absolvovat povinné předměty: přeměňování, obranu proti černé magii, bylinkářství, kouzelné formule a lektvary. Profesori vyzkoušeli studenty ze znalostí kouzel, které zakončili úspěšným složením zkoušek. Před spaním ještě absolvovali hodinu historie přečtením úryvku z prvního dílu knížky HP. Obrovské poděkování patří všem, kteří věnovali svůj volný čas dětským čtenářům. Perfektně ztvárnili postavy ze světa kouzel. Byli úžasní a děti na ně budou dlouho vzpomínat.

O svém osudu se rozhodla napsat knihu Martina Ruská z Vážan nad Litavou, která prošla těžkými životními zkouškami. Svoji knihu nám představila v rámci besedy.

V květnu jsme si při pravidelném setkávání dětí se školní družinou zpestřili canisterapii, kterou vede Eva Kalivodová se svou fenkou Rebeccou cvičenou v canisterapii. Děti viděly ukázkou výcviku Beky, četly jí z malé brašničky, kterou měla na krku, vytahovaly otázky o pejscích, například zda může pes nosit

ponožky nebo má zubní kartáček. Touto hravou formou se nejen zdokonalovaly ve čtení nahlas, ale také se dověděly mnoho nového z psího světa.

V červnu se děti ze školní družiny blíže seznámily se živočichy ze školního jezírka. Velmi poutavě jim o tom vyprávěl pan Vojta Baláž. Děti se mohly podívat pod mikroskopem i na ty nejmenší živočichy.

Proběhlo již deváté pasování prvňáčků na rytíře řádu čtenářského. Přeji všem krásné pohodové prázdniny a příjemnou dovolenou.

Ilona Ficová, knihovnice

<i>Obecní úřad informuje...</i>
--

DOOR-TO-DOOR SYSTÉM – OTÁZKY A ODPOVĚDI

Na jednání Zastupitelstva obce Letonice č. 4/2022 dne 15. 6. 2022 zastupitelstvo schválilo zapojení obce Letonice do připravovaného projektu Dobrovolného svazku obcí Ždánický les a Politaví v rámci dotační výzvy Operačního programu životního prostředí – zavádění systému třídění domovního odpadu u občanů, systém *door-to-door*.

Co to vlastně ale znamená?

Pokud budeme v žádosti o dotaci úspěšní, získáme s cílem zvýšit podíl vytríděného odpadu a snížit podíl směsného komunálního odpadu s minimálními náklady obce (15% spoluúčast) do každé domácnosti 240 litrovou nádobu na plast, papír a bioodpad. Náklady s nádobami spojené budou hrazeny z rozpočtu obce.

Proč?

Tabulka ukazuje, jak jsme si vedli jako obce v třídění odpadů. V roce 2021 jsme dosáhli 21% vytríděnosti. Jaké jsou ale republikové cíle? Podle nového zákona o odpadech mají obce a města už v roce 2025 třídít 60 % z produkovaných komunálních odpadů. V roce 2030 to má být nejméně 65 % a v roce 2035 pak 70 %. Jinými slovy 70 % produkovaných komunálních odpadů nemá být ve směsi (v černé popelnici), ale ve vytríděných odpadech.

Míra třídění

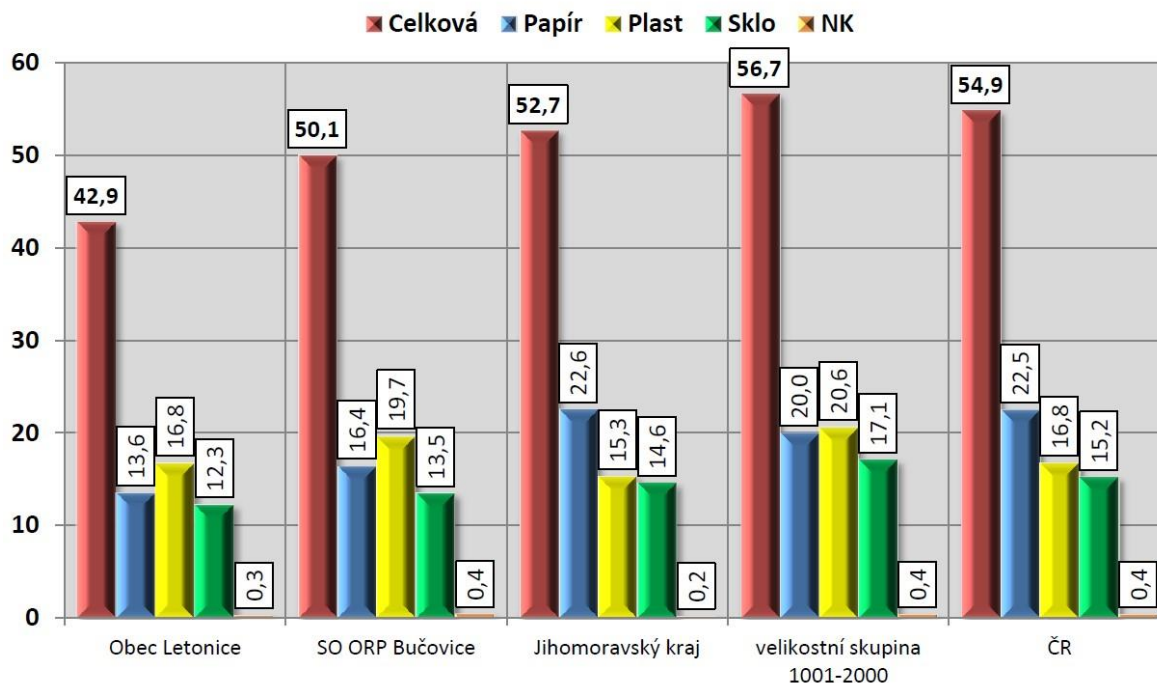
2017	2018	2019	2020	2021
18%	15%	15%	18%	21%

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Dostat se z 20 % za čtyři roky na 60 % je opravdu hodně vysoký cíl. Kromě plného nasazení občanů obce by to se současným systémem kontejnerů na tříděný odpad na sběrných místech chtělo i daleko větší množství kontejnerů nebo jejich častější vývoz. To vše pak určuje cenu za vývoz.

Ze zkušenosti z jiných obcí a měst vyplývá, že pokud mohou občané třídit do svých popelnic rovnou u domu, stoupá míra ochoty třídit a zvyšuje se i kvalita třídění. Tak často vidím v kontejnerech na papír igelity a v těch na plast zase papírové tašky a krabice. Zdá se ale, že do vlastních nádob lidé ukládají jen to, co mají.

V následujícím grafu si můžete prohlédnout, jak je na tom obec Letonice ve třídění odpadů v porovnání s jinými celky. Zobrazované hodnoty uvádí celkové množství vytríděného odpadu (kg/obyvatel/rok), papír, plast, sklo a nápojové kartony.

Jaká byla produkce odpadu v naší obci v roce 2021?

238 kg/občan/rok. Tedy 38 kg nad normu pro rok 2021 (200 kg/občan/rok). V roce 2022 je norma 190 kg a v roce 2029 bude 120 kg. Všechny tuny navíc obec zaplatí a bude to čím dál tím dražší. Patříme mezi obce, které na tom nejsou dobře. Průměr obcí Ždánického lesa a Politaví byl v roce 2021 188 kg.

Čeho je v komunálním odpadu nejvíc?

Největším problémem jsou bioodpady. Průměrná černá nádoba ho obsahuje cca 35-40 %. Není to jen posekaná tráva, ale také odpad z kuchyně, který se významnou měrou podílí na této složce. Zelená bio-popelnice u domu by mohla vytvořit komfort pro ty, kteří nemají nebo nemohou mít kompostér na své zahradě. Kompostéry, které byly přidělovány občanům v minulých letech, měly vytvořit funkční systém pro předcházení vzniku odpadu, ale zdá se, že jejich využití není dostatečné.

Jak by to fungovalo v praxi?

V obcích, kde je funkčně zaveden *door-to-door* systém, se nádoby na plast a na papír většinou sváží 1x za měsíc, nádoby s bioodpadem pak podle sezóny, v letní sezóně 1x za 14 dní. Svoz komunálního odpadu se pak sníží na 1x za měsíc. Předpoklad je, že tento systém nemusí být pro obec nutně dražší, ale s jistotou bude efektivnější. Možnost ukládání odpadu na sběrných místech zůstává zachována, i když možná ne v plném rozsahu míst a kontejnerů. Počítá se s tím, že některé domácnosti nebudou mít zájem o popelnice na tříděný odpad nebo si vyberou jen některou z nabízených.

Závěrem...

Jsme na začátku dlouhé cesty, ale věříme, že společně s obcemi Ždánického lesa a Politaví, ve spolupráci s firmou Ashpa, a hlavně s Vaší chutí a vůlí se zapojit, nastavíme udržitelný a uživatelsky příjemný obecní systém odpadového hospodářství.

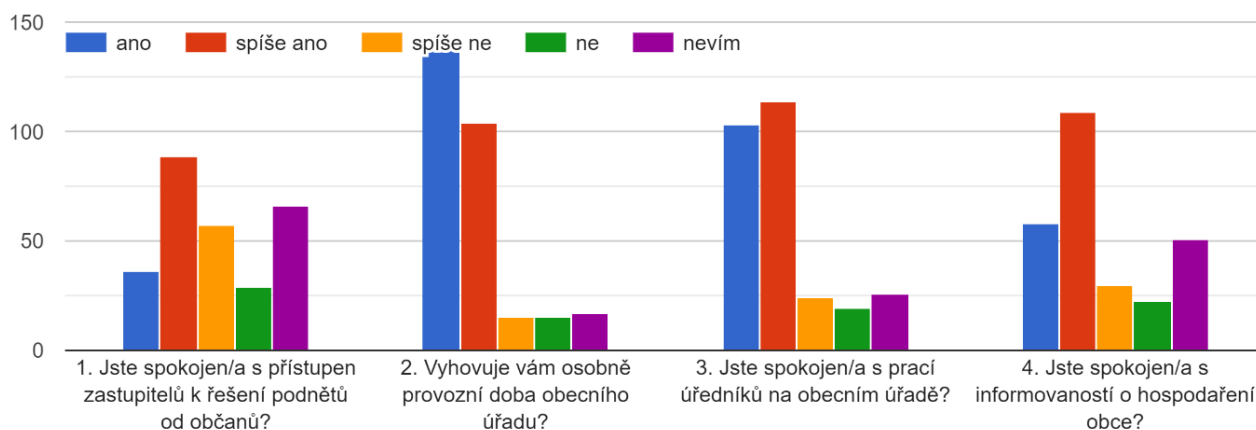
Zpracovala Eva Míčová, místostarostka obce

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V RÁMCI PROGRAMU ROZVOJE OBCE LETONICE NA OBDOBÍ 2023 - 2028

Na začátku února letošního roku jsme Vám po domácnostech roznášeli dotazníky k šetření v rámci Programu rozvoje obce. Mohli jste je vyplnit on-line nebo v papírové podobě. V drtivé většině jsme se setkali s milým přístupem, za což všichni zúčastnění děkujeme.

V dotazníkovém šetření „*Jak se mi žije v Letonicích?*“ byli osloveni občané starší 15 let. Z celkového počtu 1176 oslovených obyvatel odpovědělo na dotazník 292 obyvatel, návratnost dotazníku byla tedy 24,83 %. Převažovali respondenti v produktivním věku 30–49 let, následováni skupinou 66+, naopak nižší bylo zastoupení věkové skupiny 15–29 let. Více než polovina respondentů v obci žije od narození, ženy odpovídaly na dotazník častěji než muži.

Část dotazníku „**Veřejná správa**“ se věnoval hodnocení spokojenosti s fungováním správy obce a informovanosti obyvatel. Většina respondentů hodnotí pozitivně provozní dobu obecního úřadu (82,53 %), poměrně spokojeni jsou i s prací úředníků (74,32 %). U otázek týkajících se práce zastupitelstva a informovanosti je vyšší podíl odpovědí nevim, popř. nezodpovězeno (okolo 25 % respondentů) a zároveň je u těchto otázek i vyšší podíl negativních odpovědí (spíše ne, ne). S informovaností o hospodaření obce považuje za nedostatečnou 18,15 % respondentů, s přístupem zastupitelstva není spokojeno téměř 30 % respondentů.

Nejčastěji využívaným informačním zdrojem je obecní zpravodaj, následuje rozhlas a webové stránky obce. Málo využívaná je možnost účasti na veřejných zasedáních zastupitelstva obce a sms kanál. Cca polovina respondentů (spíše příležitostně) získává informace z vývěsek nebo neformálním kontaktem se zastupiteli. Z dalších neuvedených zdrojů byl nejčastěji zmiňován email, Facebook a kabelová televize.

Hodnocení kvality informačních zdrojů koresponduje s využitím jednotlivých zdrojů. U méně využívaných zdrojů je vyšší četnost odpovědi „nevim“ popř. není uvedena žádná odpověď. Obecně převažuje spokojenost s kvalitou informačních kanálů, s výjimkou veřejných jednání zastupitelstva, kde

mírně převažují záporné odpovědi oproti kladným (zároveň je však tento informační zdroj nejméně využívaný).

V dalších připomínkách k výkonu veřejné správy a k informačním zdrojům opakovaně rezonuje výhrady k činnosti místní správy (zastupitelstvo, obecní úřad) (celkem 22x), špatná slyšitelnost rozhlasu (6x), aktuálnost informací na webu (5x), další jednotlivé požadavky se dotýkají prodloužení provozní doby.

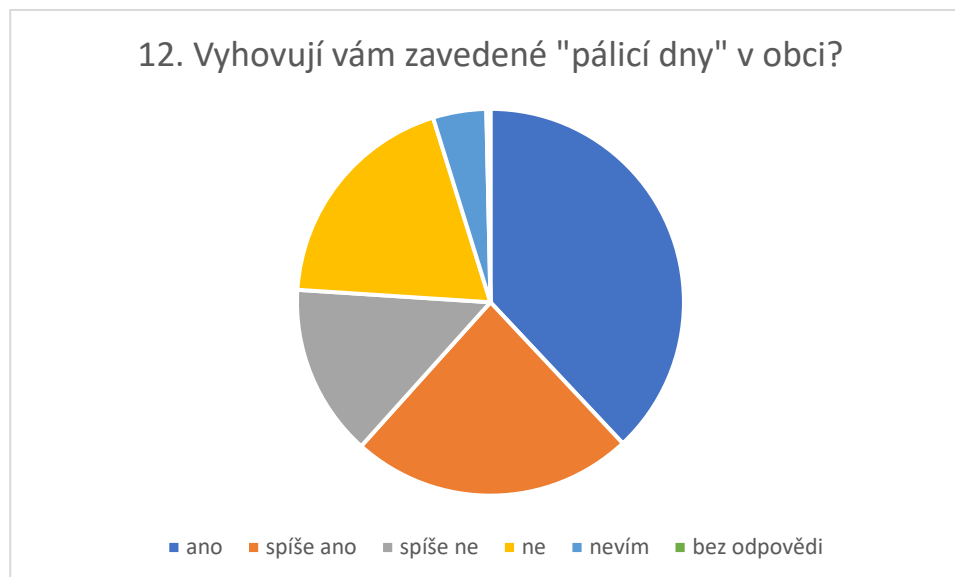
V bloku „**Životní prostředí**“ odpovídali respondenti na otázky týkající se třídění odpadů, ze kterých vyplynulo, že většina obyvatel nějakým způsobem odpad třídí. V otázce týkající se možnosti zavedení systému *door-to-door* mírně převažují pozitivní odpovědi nad negativními.

V hodnocení spokojenosti s dalšími oblastmi životního prostředí vyjádřili respondenti nejčastěji spokojenost s kvalitou údržby veřejné zeleně. Nejvíce negativních odpovědí bylo zaznamenáno u hodnocení kvality ovzduší (téměř 40 %), nicméně ve všech sledovaných oblastech je poměrně vysoké procento negativních odpovědí, viz následující tabulka:

Spokojenost	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím	bez odpovědi	kladné %	záporné %
S údržbou veřejné zeleně	72	139	41	28	8	4	72,26	23,63
S kvalitou ovzduší	46	117	73	43	6	7	55,82	39,73
Se stavem vodních toků	39	76	58	42	68	9	39,38	34,25
S hlukovou zátěží	67	106	46	48	17	8	59,25	32,19

Respondenti dále odpovídali na dotaz ohledně spokojenosti se zavedenými „*pálicím dny*“. Necelé dvě třetiny respondentů jsou spokojeni nebo spíše spokojeni, jedna třetina není spokojena. Cca 5 % respondentů neví nebo na otázku neodpovědělo.

12. Vyhovují vám zavedené "pálicí dny" v obci?

U dotazu na preferované krajinné prvky byla nejčastěji uváděna rozptýlená zeleň (aleje, větrolamy, solitérní stromy, aj.), lesy a remízky. Na třetím až pátém místě zájmu se umístily prvky: polní cesty, louky, vodní plochy a mokřady. Dále pak vysazování ovocných stromů, výstavbu cyklostezek, obnovu studánek a údržbu stávajících polních cest.

Nejčastější připomínkou k životnímu prostředí byla jednoznačně kritika znečišťování ovzduší zdroji na tuhá paliva a pálením odpadů a s tím související kritika zavedených „*pálicích dnů*“. Druhým významnějším tématem je čistota obce (jak nepořádek a odpadky v obci a okolí, tak i připomínky k neodklízeným psím exkrementům).

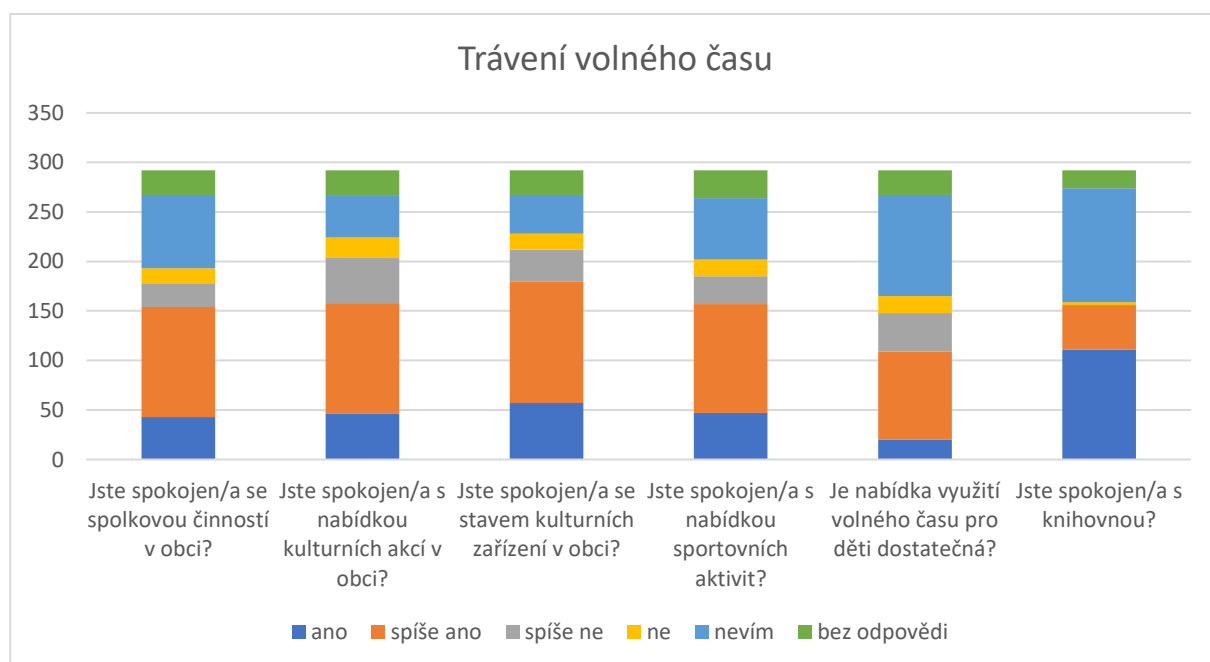
Z části zabývající se „**Územním rozvojem a infrastrukturou**“ vyplynulo, že téměř dvě třetiny respondentů nezná územní plán obce. V odpovědích jednoznačně převažuje názor, že obec by se měla soustředit především na využití volných ploch a nevyužitých objektů ve stávající zástavbě (197 odpovědí), 95 respondentů se domnívá, že rozvoj obce by se měl odehrávat v rámci ploch vymezených stávajícím územním plánem k výstavbě (58 respondentů). 77 respondentů navrhuje hledat zcela nové plochy pro obytnou výstavbu, 27 respondentů se domnívá, že obec by vůbec neměla další výstavbu podporovat.

Další sada otázek se týkala spokojenosti s jednotlivými oblastmi veřejné infrastruktury. Respondenti jsou poměrně spokojeni se stavem infrastruktury (71,58 kladných odpovědí) a s veřejnou dopravou (75,68 % kladných odpovědí). Vyšší podíl odpovědí „nevím“ u dotazu na veřejnou dopravu je ovlivněn tím, že řada respondentů se dopravuje vlastními automobily. Dotazy k infrastruktuře však zaznamenaly vysoký podíl negativních odpovědí, respondenti nejsou spokojeni především se zajištěním parkování v obci (72,60 % negativních odpovědí), se

stavem místních komunikací (66,10 %) a se stavem odpočinkových zón (42,12 %). Ale i u dalších otázek podíl negativních odpovědí přesahuje 20 %, což je s ohledem na počet respondentů nezanedbatelné množství, které by mělo být bráno v potaz.

Spokojenost s infrastrukturou	kladné %	záporné %
Odpočinkové zóny (parky, posezení, lavičky)	46,92	42,12
Dětská hřiště, sportovní hřiště	65,75	20,89
Inženýrské sítě (voda, elektřina, plyn, kanalizace)	71,58	13,70
Chodníky (údržba, stav)	63,70	32,53
Místní komunikace (údržba, stav)	28,08	66,10
Veřejná doprava (autobusy)	75,68	6,51
Parkování v obci	18,49	72,60
Provoz na komunikacích (bezpečnost, značení)	57,53	28,42

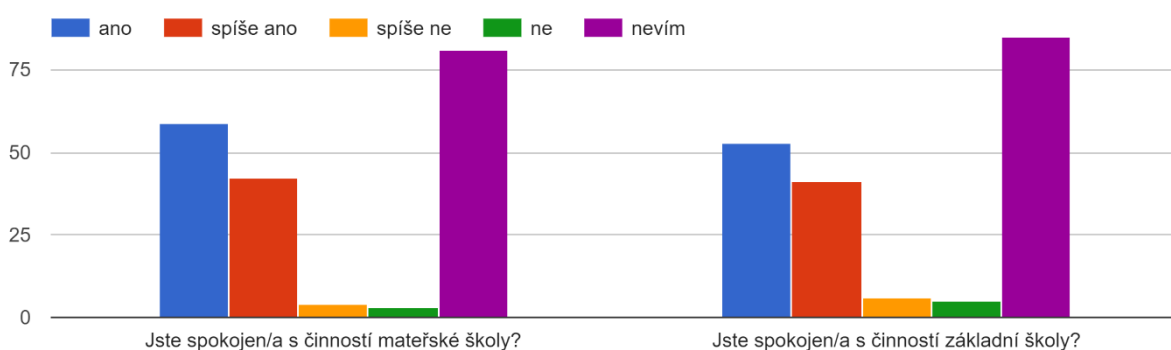
A jak to dopadlo se „**Životem v obci**“? Čtvrtina respondentů je členem některého ze spolků v obci. Sada otázek ke spokojenosti s oblastmi trávení volného času přinesla veskrze pozitivní odpovědi.

U všech otázek týkajících se trávení volného času je poměrně vysoké procento odpovědí „nevím“, popř. nezodpovězených. Toto lze vysvětlit u dotazu na využití volného času pro děti, která se více dotýká respondentů s dětmi

předškolního a školního věku, resp. u dotazu na spokojenost s knihovnou, kde řada respondentů knihovnu nenavštěvuje. U ostatních otázek poměr počtů odpovědí svědčí o určité „*kulturně společenské pasivitě*“ obyvatel obce. Do jisté míry to může být zapříčiněno i epidemiologickou situací v uplynulých dvou letech. V obci panuje spokojenost především s místní knihovnou, naproti tomu zaznamenáváme vyšší podíl negativních odpovědí na dotaz týkající se nabídky kulturních akcí a nabídky využití volného času pro děti.

U otázek týkajících se **školských zařízení** provedlo hodnocení spokojenosti cca 46 % respondentů. Část respondentů nemá děti navštěvující MŠ nebo ZŠ, proto odpovědi „nevím“ a nezodpovězené otázky nejsou brány v potaz a vyhodnoceny byly pouze kladné a záporné odpovědi. Jak u MŠ, tak i u ZŠ převažují kladné odpovědi (u MŠ 86,67 %, u ZŠ 84,56 % kladných odpovědí).

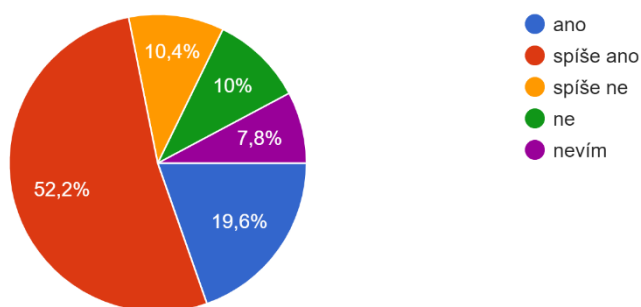

Další blok otázek se dotýkal **zajištění sociálních služeb**. U dotazu týkajících se spokojenosti se zajištěním sociálních služeb je opět vyšší procento odpovědí „nevím“, popř. „bez odpovědi“ způsobeno tím, že respondenti o službách neví, nejsou uživateli těchto služeb nebo je řeší jiným způsobem než v místě bydliště. Po přepočtu na respondenty, kteří provedli hodnocení těchto služeb, však mírně převažuje nespokojenost (po přepočtu 52,78 % negativních odpovědí). K dotazům na bydlení pro seniory se vyjádřilo vyšší procento respondentů, většina by souhlasila s výstavbou bydlení pro seniory v obci. Přímý zájem o bydlení v takovém zařízení vyslovilo 42 respondentů. V několika připomínkách zazněla nejčastěji podpora výstavby bytového zařízení pro seniory (12 x), další jednotlivé podněty navrhovaly výstavbu startovacích bytů, podporu vícegeneračního bydlení, více aktivit pro seniory (zájezdy, besedy apod.), zlepšit nedostatečné sociální služby.

Cca 30 % respondentů postrádá v obci některé služby. K otázce týkající se chybějících služeb se 53 respondentů vyjádřilo konkrétním návrhem. Tyto návrhy byly poměrně různorodé, nelze jednoznačně tvrdit, že v obci chybí některá konkrétní služba. Nejčastěji jsou uváděna řemeslné služby (12x), následuje

praktický lékař a kvalitní obchod (oba 8x). S **bezpečností v obci** je spokojeno nebo spíše spokojeno cca 72 % respondentů, nespokojeno je cca 20 %. Jako nejnebezpečnější místa či jevy v obci označují respondenti nejčastěji přítomnost opilců u obchodů a zastávek. Dalším nebezpečným jevem je podle respondentů rychlá jízda vozidel komunikacích, následují neosvětlená místa, stav komunikací a chodníků (především hlavní silnice), provoz za hřištěm, vandalismus mládeže na dětských hřištích, auta bránící ve výhledu a další.

24. Jste spokojen/a s bezpečností v obci?
270 odpovědí

Vzhledem k tomu, že většina respondentů nepodniká, vyjádřila se k otázkám týkajícím se **podnikání** pouze malá část z nich. Na dotaz, jak by obec mohla podpořit podnikání, bylo zaznamenáno cca 20 odpovědí, nejčastěji byla zmiňována větší propagace ze strany obce (např. na webu, ve zpravodaji apod.), oslovování místních podnikatelů do výběrových řízení obce, nabídka komerčních prostor a zvýhodněné nájemní podmínky, zajištění vzdělávání a poradenství.

V oblasti **podpory cestovního ruchu** většina respondentů označila jako nejdůležitější výstavbu cyklostezek (246x), rozvoj turistických stezek (222x), dále podporu folklóru a místních tradic (208x). Menší podporu mělo zřízení ubytovacích kapacit (79x) a zřízení muzea (50x). V ojedinělých jiných odpovědích byly uváděny možnosti koupání, NPR Větrníky, naučná stezka.

Odpovědi na dotazy, co se v obci v posledních letech povedlo, resp. co se nepovedlo, jsou poměrně vyrovnané (140 relevantních odpovědí na dotaz, co se povedlo x 148 odpovědí na dotaz, co se nepovedlo). Nejčastěji jsou jako povedené uváděny investiční akce, jmenovitě opravy chodníků a oprava ul. Nová. Následují oprava kostela, úpravy dětského hřiště a opravy v ZŠ a MŠ. Zatímco u dotazu, co se povedlo, jsou odpovědi poměrně různorodé, jako nepovedený uvádějí respondenti většinou špatný stav koupaliště a stav hlavní silnice v obci.

V další dvojici otázek se respondenti vyjadřovali k tomu, co považují za největší přednost a největší problém života v obci. Z odpovědí vyplývá, že

největší předností obce je klidný život, s odstupem následují příznivé životní prostředí, blízkost přírody a vybavenost obce. Jako největší problém jsou nejčastěji uváděny špatné mezilidské vztahy, neochota, nezájem zapojit se do života obce, nedostatek parkovacích míst, parkování na silnici a na chodnicích, špatný stav komunikací, zejména hlavní silnice a také nekvalitní zastupitelstvo (špatná komunikace s občany, neefektivní hospodaření, nečerpání dotací).

Otevřené otázky – shrnutí

kladné	záporné
<ul style="list-style-type: none"> • realizace oprav a rekonstrukcí infrastruktury a budov občanské vybavenosti • místní komunita, dobré mezilidské vztahy • klidný život • příznivé životní prostředí a blízkost přírody • slušná úroveň vybavenosti obce 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyřešené koupaliště • špatný stav hlavní silnice • špatné mezilidské vztahy, neochota, nezájem zapojit se do života obce • nedostatek parkovacích míst, parkování na silnici a na chodnicích • špatný stav komunikací, zejména hlavní silnice • nekvalitní zastupitelstvo (špatná komunikace s občany, neefektivní hospodaření, nečerpání dotací)

Některé problémy (negativa) vyplývají z jednotlivých částí analýzy opakovaně. Lze usuzovat, že respondenti těmto tématům přikládají větší význam, proto např. informace, které již v jednu uvedli, zdůrazňují i v dalších částech dotazníku. Opakovaně uváděná negativa jsou uvedena na začátku výčtu a zvýrazněna.

kladné	záporné
<ul style="list-style-type: none"> • většina respondentů třídí odpady • je zájem o rozšiřování krajinné zeleně a lesních ploch • snaha udržet zastavěné území obce v současném stavu • spokojenost se stavem technické infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> • špatný stav komunikací, zejména hlavní silnice • parkování na chodnicích a na silnici, nedostatek parkovacích míst

<ul style="list-style-type: none"> • spokojenost s veřejnou dopravou • spokojenost s činností zš a mš v obci • většinová podpora zajištění bydlení pro seniory v obci • podpora výstavby cyklostezek a turistických stezek • podpora folklóru a místních tradic • realizace oprav a rekonstrukcí infrastruktury a budov občanské vybavenosti • místní komunita, dobré mezilidské vztahy • klidný život • příznivé životní prostředí a blízkost přírody • slušná úroveň vybavenosti obce 	<ul style="list-style-type: none"> • nekvalitní zastupitelstvo (špatná komunikace s občany, neefektivní hospodaření, nečerpání dotací) • rezervy v kvalitě informovanosti ze strany obce • nedostatečná kapacita sběrné sítě na tříděný odpad (málo kontejnerů, přeplněné kontejnery, požadavek na častější svoz), zejména papír • čistota ovzduší – topení tuhými palivy, pálení odpadu, kritika pálících dnů (nedodržují se, návrhy na zrušení, hledání jiných alternativ) • nedostatek, resp. nekvalitní odpočinkové zóny v obci • horší nabídka kulturně společenských akcí • nedostatečné vyžití pro děti a mládež • nespokojenost se zajištěním sociálních služeb • kritika sociálně patologických jevů (opilci před obchody a na zastávkách) • nevyřešené koupaliště • špatné mezilidské vztahy, neochota, nezájem zapojit se do života obce
---	---

Nástin SWOT analýzy z dotazníkového šetření:

silné stránky	slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • klidný život • příznivé životní prostředí a blízkost přírody • dostačující a udržovaná občanská vybavenost • odpovídající technická infrastruktura • dostatečně zajištěná veřejná doprava 	<ul style="list-style-type: none"> • špatný stav páteřní komunikace (není ve správě obce) • parkování na chodnicích a na silnici, nedostatek parkovacích míst • nekvalitní ovzduší (topení tuhými palivy, pálení odpadu, nevhodné „pálící“ dny) • nedostatek, resp. nekvalitní odpočinkové zóny v obci • horší nabídka kulturně společenských akcí • nedostatečné vyžití pro děti a mládež • nevyřešené koupaliště
příležitosti	hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj krajinné zeleně a lesních ploch • zřízení/výstavba nízkonákladového bydlení pro seniory • rozvoj a podpora sociálních služeb v obci • výstavba cyklostezek a turistických stezek • podpora folklóru a místních tradic • zefektivňování nakládání s odpady 	<ul style="list-style-type: none"> • zhoršování mezilidských vztahů, neochota, nezájem zapojit se do života obce • nekvalitní zastupitelstvo (špatná komunikace s občany, neefektivní hospodaření, nečerpání dotací) • nekvalitní/nedostatečná informovanost ze strany obce • rozšiřování sociálně patologických jevů (opilci před obchody a na zastávkách) • prudký a neregulovaný rozvoj mimo stávající hranice zastavěného území obce

Jaké je tedy celkové shrnutí?

Obyvatelé považují obec Letonice za klidné venkovské sídlo s příznivým životním prostředím a v blízkosti přírody, s dobrou dopravní dostupností, odpovídající vybaveností a technickou infrastrukturou. Na druhé straně vnímají jako problematickou dopravní infrastrukturou, zejména stav páteřní komunikace a nedostatečné možnosti parkování. Negativně obyvatelé hodnotí i kvalitu ovzduší v obci, způsobenou nejen používáním topných zdrojů na tuhá paliva, ale také spalováním odpadů, a dále nedostatečné kulturně společenské zázemí a vyžití. Obyvatelé vnímají také rizika nekvalitního řízení, neregulovaného rozvoje mimo stávající zastavěné území a s tím spojených sociálních dopadů na místní komunitu, což může mít za následek zhoršování mezilidských vztahů v obci.

Obec by proto v budoucnu měla věnovat pozornost zvýšení kvality života v obci, při zachování venkovského charakteru a stylu života. V nejbližších letech by se obec měla věnovat ROZVOJI A ZKVALITŇOVÁNÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY, zejména zlepšení stavu komunikací a řešení parkování v obci. Silnými tématy jsou rovněž OCHRANA A ROZVOJ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (čistota ovzduší, péče o krajinu a nakládání s odpady) a vytváření podmínek pro ROZVOJ MÍSTNÍ KOMUNITY (kulturně společenské a sportovní zázemí i vyžití, kvalitní řízení, podpora spolkové činnosti, rozvoj sociálních služeb a podpora bydlení založená na principu dlouhodobě udržitelného rozvoje).

(Podklady z Centra společných služeb Dobrovolného svazku obcí Ždánický les a Politaví).

zpracovala Eva Míčová, místostarostka obce

Končí platnost bankovek s úzkým proužkem

Konkrétně jde o stříbrný vertikální proužek. Na bankovkách z let 1995-1999 se vyskytuje tento proužek **velmi úzký**, u novějších bankovek je tento pruh širší. **Od 01. 07. 2022 budou tedy platné pouze bankovky se širokým stříbrným pruhem.** Od července 2022 můžete neplatné bankovky s tenkým proužkem vyměnit **pouze v bance.**

Společenská statistika obce Letonice 1. pololetí roku 2022

Narození	6
Úmrtí	9
Sňatky	0

Aktuální počet obyvatel v obci – 1386 osob.

Lenka Liberová, za Obecní úřad Letonice

Poradci Bílého kruhu bezpečí mohou nyní přijet až za vámi

Již 25 let pomáhá brněnská pobočka Bílého kruhu bezpečí obětem trestných činů, pozůstalým i svědkům trestných činů. A od loňského roku dokonce není vázaná na prostory brněnské poradny. Díky tomu, že pro svou činnost získala vozidlo, mohou poradci z Brna vyjet za klienty i mimo své domovské město.

Drtivá většina obětí kriminality, která se obrací pro pomoc na brněnskou poradnu Bílého kruhu bezpečí žije v Brně či okolí. Je však samozřejmé, že oběťmi se stávají i lidé mimo tuto oblast. A pokud nebydlí v dojezdové vzdálenosti od Brna nebo je pro ně zkrátka nemožné na pobočku přijít, zůstávali

až do nynějška odkázání pouze na naši bezplatnou non-stop linku pro oběti na čísle 116 006. Změnu v této situaci přináší právě mobilní poradna. Díky ní se nyní právní a psychologická pomoc může dostat do kteréhokoli kouta Jihomoravského kraje.

Obrátit se na Bílý kruh bezpečí mohou například oběti ublížení na zdraví, týrání, vydírání, znásilnění, porušování domovní svobody, loupeže, podvodu, krádeže a mnohých dalších trestných činů. Poradci jim nabídnou především konzultaci, při které vyslechnou konkrétní příběh a poskytnou právní informace a psychickou podporu. Poradci pracují bezplatně a konzultace jsou diskrétní. Setkat se s právníkem a psychologem může klient prakticky na jakémkoli místě, a to i v mobilní poradně samotné. Je vybavena tak, aby konzultaci bylo možné vést přímo uvnitř. Klient tedy nemusí uvádět svou adresu pro to, aby si poradce k sobě zavolal.

Přístup ke službám Bílého kruhu bezpečí je velice jednoduchý. Stačí jedno zavolání na kontaktní telefonní číslo 732 842 664. Pracovnice bílého kruhu pak s volajícím domluví vše potřebné a dohodne konkrétní podobu a možnosti konzultace. Díky mobilní poradně již není domluva vázaná pouze na konzultační hodiny brněnské pobočky, tzn. čas konzultace je domluven dle možností klienta. Přijít však stále může klient i osobně, a to každé úterý či čtvrtek. I v takovém případě je však lepší se objednat na uvedeném mobilním telefonním čísle.

V případě potřeby pomoci neváhejte Bílý kruh bezpečí kontaktovat.

www.bkb.cz

e-mail: bkb.brno@bkb.cz

Důležité telefonní kontakty

poruchová služba elektřina	800225577
plyn	517333800
VaK	800137239

**Hezké prázdniny dětem a všem příjemnou
dovolenou přeje**

Redakční rada Letonického zpravodaje

LETONICKÝ ZPRAVODAJ

Určeno občanům obce

Vydal OÚ Letonice v červenci 2022

Vydáno nákladem 515 výtisků

Odpovědný redaktor: Prof. RNDr. Jiří Příhoda, CSc.

Povoleno MK ČR pod registračním číslem E 13051

Za obsah příspěvků odpovídá autor,
neprošlo jazykovou úpravou.

Petr Brázda – vydavatelství, Tyršova 2-4, 695 01 Hodonín